Provinciale Staten Drenthe

Statenstuk 2019-908

Vaststelling fractievergoedingen 2018 en eerste kwartaal 2019

Voorgestelde behandeling:
- Provinciale Staten op 18 december 2019

Voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 9 december, kenmerk 50/SG/201903399

Behandeld door de heer H. Parker Brady, telefoonnummer (0592) 36 5245

Inleiding

De Verordening Vergoeding Statenfracties regelt dat Provinciale Staten (PS) de fractievergoedingen vaststellen die bij voorschot over 2018 en het eerste kwartaal van 2019 zijn uitbetaald. Hiervoor is gekozen, omdat hiermee de statenperiode 2015-2019 is afgesloten door de “oude” fracties.
De verordening regelt verder dat een accountant de verantwoording over de verstrekte fractie-vergoedingen controleert en een rapport van bevindingen opstelt met betrekking tot die controle.

Rapport van bevindingen
De accountantscontrole heeft geresulteerd in een op 21 november 2019 afgegeven goedgekeurde verklaring bij een geconsolideerd overzicht van bestedingen van bijdragen voor fractie-ondersteuningen over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 maart 2019. Voor deze werkwijze is gekozen omdat alleen zo voldaan wordt aan de juiste afrekening van de fractievergoedingen.

Verder zijn door de accountant ten behoeve van het rapport van bevindingen de fractieverant-woordingen gecontroleerd op onderliggende bewijsstukken. Daarbij zijn geen onregelmatigheden geconstateerd. Wel heeft de accountant in het Rapport van bevindingen een voorstel gedaan om de Verordening Vergoeding Statenfracties aan te passen. Het gaat om:

- het opnemen van expliciete richtlijnen voor het declareren ten laste van de fractievergoeding door commissieleden, niet zijnde Statenleden
- het opnemen van richtlijnen voor de bewaring van elektronica (bijvoorbeeld laptop of tablet) door de fractie en over de gebruiksduur en vervanging van elektronica.

Het voorstel om de Verordening Vergoeding Statenfracties hierop aan te passen zal op korte termijn ter besluitvorming voorliggen.

Het saldo op 31 maart 2019 resulteert bij zes fracties in een reserve die hoger is dan de toegestane 30% van de voor het jaar 2018 toegekende bijdrage (conform artikel 7 lid 2 Verordening vergoeding Statenfracties 2019). Deze meerdere bedragen dienen de fracties terug te storten conform artikel 7 lid 5 van bovengenoemde Verordening.
Volledigheidshalve zijn de onderliggende stukken als bijlage bij dit Statenstuk opgenomen.

Advies

1. De fractievergoedingen over 2018 en eerste kwartaal 2019 (inclusief verrekeningen van de vorige periode) als volgt definitief vaststellen:

PvdA	€ 45.290,06
VVD	€ 47.297,38
CDA	€ 39.006,32
PVV	€ 26.669,98
SP	€ 26.810,93
ChristenUnie	€ 22.488,39
GroenLinks	€ 25.478,64
D66	€ 25.451,22
50PLUS	€ 12.102,45
Sterk Lokaal	€ 16.684,89
OPD	€ 1.080,86

2. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de CDA het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2018 ad € 9.461,78 terug laten storten.

3. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de PVV het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2018 ad € 24.801,12 terug laten storten.

4. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de ChristenUnie het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2018 ad € 2.706,99 terug laten storten.
5. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de D66 het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2018 ad € 19.757,58 terug laten storten.

6. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de 50PLUS het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2018 ad € 6.086,48 terug laten storten.

7. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de OPD het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2018 ad € 1.868,03 terug laten storten.

Beoogd effect

Rechtmatigheid van uitgaven door fracties van door de provincie beschikbaar gestelde vergoedingen voor fractiewerkzaamheden.

Argumenten

1. *Op grond van de bevindingen van de accountant, de controleverklaring bij het geconsolideerd overzicht en op grond van de consolideerde overzichten van bestedingen van bijdragen voor fractieondersteuningen over 2018 en het eerste kwartaal van 2019 kunnen de voorschotten aan de fracties, die zijn uitbetaald, worden vastgesteld.*
2. *De fracties van de CDA, PVV, ChristenUnie, D66, 50PLUS en OPD hebben ultimo maart 2019 een reservepositie opgebouwd die het maximum van 30% van het voor het jaar 2018 toegekende bedrag overschrijdt. Deze fracties zullen het surplus terug moeten storten.*

   Voorgesteld wordt het terug te vorderen bedrag te verrekenen met het voorschot voor het eerste kwartaal van 2020, dat in december 2019 zal worden uitbetaald. Voor zover het terug te storten bedrag de kwartaalbijdrage overschrijdt, zal aan de desbetreffende fractie een factuur worden gestuurd.

Uitvoering

Tijdsplanning
Niet van toepassing.

Monitoring en evaluatie
Niet van toepassing.

Extern betrokkenen
Niet van toepassing.

Communicatie
Niet van toepassing.

Bijlagen
- Aanbiedingsbrief en controleverklaring geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen
- Rapportage controle fractievergoedingen 2018

Assen, 9 december 2019
Kenmerk: 50/SG/201903399

Provinciale Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mevrouw mr. drs. S. Buissink, griffier

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 9 december 2019, kenmerk 50/SG/201903399;

gelet op de artikelen 6 en 7 van de Verordening Vergoeding Statenfracties 2019:

BESLUITEN:

I. De fractievergoedingen over 2018 en het eerste kwartaal 2019 (inclusief verrekeningen van de vorige periode) als volgt definitief vaststellen:

PvdA	€ 45.290,06
VVD	€ 47.297,38
CDA	€ 39.006,32
PVV	€ 26.669,98
SP	€ 26.810,93
ChristenUnie	€ 22.488,39
GroenLinks	€ 25.478,64
D66	€ 25.451,22
50PLUS	€ 12.102,45
Sterk Lokaal	€ 16.684,89
OPD	€ 1.080,86

II. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fracties van CDA, PVV, ChristenUnie, D66, 50PLUS en OPD het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2018 terug te laten storten. Het gaat om de volgende bedragen:

CDA	€ 9.461,78
PVV	€ 24.801,12
ChristenUnie	€ 2.706,99
D66	€ 19.757,58
50PLUS	€ 6.086,48
OPD	€ 1.868,03

Assen, 18 december 2019

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter , griffier

Building a better working world

Ernst & Young Accountants LLP
Leonard Springerlaan 17
9727 KB Groningen, Netherlands
Postbus 997
9700 AZ Groningen, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 25 05
ey.com

VERTROUWELIJK
Provinciale Staten van de
provincie Drenthe
T.a.v. mevrouw S. Buissink, Statengriffier
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Groningen, 22 november 2019 REQ3989438/ps

Controleverklaring inzake het geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over 2018 en het eerste kwartaal van 2019 en de rapportage inzake de uitkomsten van onze controle

Geachte mevrouw Buissink,

Bijgaand doen wij u in tweevoud toekomen onze controleverklaring betreffende het geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over 2018 en het eerste kwartaal 2019 ten behoeve van Provinciale Staten. De geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen is als bijlage toegevoegd en ter identificatie gewaarmerkt.

Tevens hebben wij de uitkomsten van onze controle nader toegelicht in een separate rapportage (genaamd: Uitkomsten controle fractievergoedingen). Ook deze rapportage is tweemaal bijgevoegd.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de behandelaar van het dossier, Krijn Toet, via +316 29 08 30 64 of per e-mail (krijn.toet@nl.ey.com).

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

D.E. Engwerda RA

Bijlagen: Controleverklaring
Gewaarmerkt geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 maart 2019
Rapportage Uitkomsten controle fractievergoedingen

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te 6 More London Place, London, SE1 2DA, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Building a better working world

Ernst & Young Accountants LLP
Leonard Springerlaan 17
9727 KB Groningen, Netherlands
Postbus 997
9700 AZ Groningen, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 25 05
ey.com

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Provinciale Staten van de provincie Drenthe

Ons oordeel

Wij hebben bijgaande door ons gewaarmerkte geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen (genaamd: Geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over 2018 en het eerste kwartaal van 2019) van de provincie Drenthe te Assen over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 maart 2019 gecontroleerd. De totale uitgaven zoals opgenomen in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen bedragen € 376.592 (kolom 7, verminderd met de correcties in kolom 8).

Naar ons oordeel is de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen van de provincie Drenthe over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 maart 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld op basis van het kasstelsel en in overeenstemming met de Verordening vergoeding Statenfracties 2015.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen.

Wij zijn onafhankelijk van de provincie Drenthe zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op Artikel 6 lid 2 van de Verordening vergoeding Statenfracties 2015 waarin uiteengezet is voor welk doel en op grond van welke basis voor financiële verslaggeving de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen is opgesteld. De geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen is opgesteld voor Provinciale Staten van de provincie Drenthe met als doel Provinciale Staten in de gelegenheid te stellen een beslissing te nemen over de definitieve hoogte van de tegemoetkoming per fractie over 2018 en het eerste kwartaal van 2019. Hierdoor is de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden.
Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor de provincie Drenthe en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te 6 More London Place, London, SE1 2DA, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Verantwoordelijkheden van het Presidium van de provincie Drenthe voor de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen

Het Presidium van de provincie Drenthe is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen op basis van het kasstelsel in overeenstemming met de Verordening vergoeding Statenfracties 2015. In dit kader is het Presidium verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Presidium noodzakelijk acht om het opstellen van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met eén hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de provincie Drenthe.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Presidium en de toelichtingen die daarover in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het Presidium onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 22 november 2019

Ernst & Young Accountants LLP

D.E. Engwerda RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden

Geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over 2018 en het eerste kwartaal van 2019

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13a	14	15	16	17	18
Fractie	Volgens provincie betaald in 2018 en 1e kw. 2019, inclusief verrekeningen vorige periode, incl. voorschotten	volgens de fractie ontvangen bijdrage provincie, inclusief afrekening vorige periode, incl. voorschoten	verschil (4=2-3)	Overige inkomsten volgens fracties t.g.v. fractieondersteuning	Overige inkomsten volgens fracties t.g.v. eigen vermogen	Uitgaven in 2018 en 1e kw. 2019 kasstelsel	Correcties o.a. n.a.v. controle accountant en bedragen die over de vorige periode afgerekend moesten worden	Uitgaven t.l.v. eigen vermogen	Resultaat fractieondersteuning (10=3+5-7)	Eigen reserve uit vorige periode	Eigen reserve incl. eigen inkomsten periode 2018 en 1e kw. 2019 (12=11+6-9)	Reserve fractie-ondersteuning vorige periode	Correctie i.v.m. terugbetaling over de vorige periode, zodat niet dubbel terugbetaald hoeft te worden (zie kolom 18)	Reserve fractie-ondersteuning (14=13+3+5-7+8)	Saldo bank	Verschil met verantwoording (16=15-12-14)	Maximale reserve 30% v/h jaarbedrag	Bij positieve bedragen geldt; terugbetalen (18=14-13a-17)
PvdA**	45.290,06	45.290,06	0,00	420,82	0,00	69.470,12	843,98	0,00	-23.759,24	10.379,31	10.379,31	25.468,52	0,00	2.553,26	12.091,23	2,64	14.076,72	-11.523,46
VVD	47.297,38	47.297,38	0,00	62,36	0,00	54.180,68	0,00	0,00	-6.820,94	10.125,01	10.125,01	17.454,68	0,00	10.633,74	20.758,75	0,00	14.076,72	-3.442,98
CDA	39.006,32	39.006,32	0,00	32,70	0,00	42.023,79	0,00	0,00	-2.984,77	20.810,08	20.810,08	25.224,52	0,00	22.239,75	43.049,83	0,00	12.777,98	9.461,78
PVV	26.669,98	26.669,98	0,00	10,47	0,00	21.435,07	0,00	0,00	5.245,38	300,00	300,00	31.034,97	0,00	36.280,35	36.578,04	-2,31	11.479,23	24.801,12
SP	26.810,93	26.810,93	0,00	23,37	0,00	48.916,04	0,00	0,00	-22.081,74	0,00	0,00	28.696,28	0,00	6.614,54	6.612,11	-2,43	11.479,23	-4.864,69
ChristenUnie	22.488,39	22.488,39	0,00	200,94	0,00	33.257,50	0,00	0,00	-10.568,17	2.345,69	2.345,69	22.156,90	0,00	11.588,73	13.934,62	0,20	8.881,74	2.706,99
GroenLinks	25.478,64	25.478,64	0,00	2.315,11	0,00	31.569,99	0,00	0,00	-3.776,24	1.069,96	1.069,96	4.348,00	0,00	571,76	1.640,86	-0,86	7.583,00	-7.011,24
D66*	25.451,22	25.451,22	0,00	69,00	0,00	24.882,77	2.254,49	0,00	637,45	0,00	0,00	27.046,12	0,00	29.938,06	27.683,57	0,00	10.180,49	19.757,58
50 Plus	12.102,45	12.102,45	0,00	0,00	0,00	19.217,94	0,00	0,00	-7.115,49	0,00	0,00	19.486,22	0,00	12.370,73	12.370,73	0,00	6.284,25	6.086,48
Sterk Lokaal	16.684,89	16.684,89	0,00	800,00	0,00	32.259,56	0,00	0,00	-14.774,67	0,00	0,00	14.903,78	0,00	129,11	129,22	0,11	6.284,25	-6.155,14
OPD	1.080,86	1.080,86	0,00	3.264,67	0,00	2.477,50	0,00	0,00	1.868,03	0,00	0,00	0,00	0,00	1.868,03	1.868,03	0,00	0,00	1.868,03
Totaal	288.361,12	288.361,12	0,00	7.199,44	0,00	379.690,96	3.098,47	0,00	-84.130,40	45.030,05	45.030,05	215.819,99	0,00	134.788,06	176.716,99	-2,65	103.103,60	31.684,47

* Fractie D66 heeft een afrekening ontvangen over 2017 met een terug te betalen bedrag van € 1.323,72. Dit bedrag was echter door de fractie niet terugbetaald in de periode t/m 31 maart 2019 en is in het terug te betalen bedrag in de kolom 18 opgenomen.
Daanaast heeft naar aanleiding van de controle van de verantwooding een correctie plaatsgevonden van € 2.254,49. De terugbetaling hiervan zal in 2019 plaatsvinden en is vanwege de toepassing van het kasstelsel nog niet verwerkt in het banksaldo in kolom 15.

** Naar aanleiding van de controle van de verantwoording van de fractie PvdA heeft een correctie plaatsgevonden van € 843,98. De terugbetaling hiervan zal in 2019 plaatsvinden en is vanwege de toepassing van het kasstelsel nog niet verwerkt in het banksaldo in kolom 15.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

Provincie Drenthe

Uitkomsten controle fractievergoedingen

Fractievergoedingen 2018 en het eerste kwartaal van 2019

Building a better working world

Ernst & Young Accountants LLP
Leonard Springerlaan 17
9727 KB Groningen, Netherlands
Postbus 997
9700 AZ Groningen, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 25 05
ey.com

Provinciale Staten van de
provincie Drenthe
T.a.v. mevrouw mr. drs. S. Buissink, Statengriffier
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Groningen, 22 november 2019 REQ3989438/ps

Geachte mevrouw Buissink,

In aansluiting op onze controle van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen van de provincie Drenthe over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 maart 2019, hebben wij het genoegen u hierbij de resultaten van onze controle te presenteren.

Deze rapportage gaat in op onze verantwoordelijkheid met betrekking tot de controle van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen, de geplande reikwijdte, onze controleverklaring en onze belangrijkste controlebevindingen. De bevindingen hebben wij besproken met de verantwoordelijke functionarissen van de provincie Drenthe.

Wij hebben op 22 november 2019 een goedkeurende controleverklaring bij de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 maart 2019 verstrekt.

Deze rapportage bevat de uitkomsten van onze werkzaamheden en is als volgt ingedeeld:
1. Aard en reikwijdte van verrichte werkzaamheden.
2. Verrichte werkzaamheden en bevindingen.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of uw eventuele vragen te beantwoorden. Indien u nog vragen of opmerkingen heeft, kunt u contact opnemen met Daniël Engwerda, 088 407 33 90.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

D.E. Engwerda RA

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te 6 More London Place, London, SE1 2DA, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Inhoudsopgave

1	**Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden**	**1**
2	**Verrichte werkzaamheden en bevindingen**	**1**
2.1	Ontvangen fractievergoedingen	1
2.2	Algemene bevindingen	3
2.3	Bevindingen per fractie	4

1 Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden

Conform de door u aan ons verleende opdracht hebben wij de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen (genaamd: Geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over 2018 en het eerste kwartaal van 2019) van de provincie Drenthe over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 maart 2019 gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het Presidium van de provincie Drenthe om de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen op te stellen op basis van het kasstelsel en in overeenstemming met de van toepassing zijnde verordening (zijnde de verordening vergoeding Statenfracties 2015). Het is onze verantwoordelijk als accountant, op basis van artikel 6 lid 2 van de verordening vergoeding Statenfracties 2015, om verslag van onze bevindingen uit te brengen en een controleverklaring te verstrekken omtrent de rechtmatigheid van de uitgaven.

Deze rapportage bevat de uitkomsten van deze werkzaamheden. Wij hebben op 22 november 2019 een goedkeurende controleverklaring bij de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 maart 2019 verstrekt.

2 Verrichte werkzaamheden en bevindingen

Op 8 juli 2015 is de verordening vergoeding Statenfracties 2015 in werking getreden. Artikelen 1 en 2, inclusief de toelichting op de verordening vergoeding Statenfracties 2015, dienen als uitgangspunt voor onze werkzaamheden. In deze artikelen is uiteengezet welke kosten mogen worden betaald uit de fractievergoeding. Voor een nadere toelichting op de inhoud van deze artikelen verwijzen wij naar de verordening.

Van de door de fracties ingediende verantwoordingen hebben wij steekproefsgewijs vastgesteld of deze voldoen aan de gestelde vereisten in de verordening. Bij onze werkzaamheden hebben wij gebruikgemaakt van de door de fracties aangeleverde verantwoording en brondocumenten (facturen, bonnen, bankafschriften, et cetera).

Op de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 maart 2019 is artikel 7 lid 2 van de verordening vergoeding Statenfracties 2015 van toepassing. Hierin is opgenomen dat de reserve per 31 maart 2019 niet groter mag zijn dan 30% van de bijdrage die de fractie heeft ontvangen in het laatste volle kalenderjaar van een zittingsperiode. Voor de berekening van de maximale omvang van de reserve, per fractie, wordt derhalve uitgegaan van de toegekende bijdrage over 2018. In de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen is per fractie (indien van toepassing) de terugbetalingsverplichting opgenomen.

2.1 Ontvangen fractievergoedingen

In de verantwoordingen over de periode 1 januari 2018 tot en met 31 maart 2019 van de fracties zijn de gedeclareerde bedragen en de ontvangen gelden van de provincie Drenthe opgenomen.

Dit kan als volgt worden samengevat:

Fractievergoedingen 2018 en het eerste kwartaal van 2019

Fractie	Ontvangen bijdrage van de provincie in 2018 en het eerste kwartaal van 2019 (inclusief voor schotten en afrekening vorige periode) (kolom 3)	Uitgaven in 2018 en eerste kwartaal van 2019 (kolom 7)	Correcties o.a. n.a.v. controle accountant en bedragen die over de vorige periode afgerekend moesten worden (kolom 8)	Maximale reserve 30% van het jaarbedrag 2018 (kolom 17)	Reserve fractie-onder-steuning per 31 maart 2019 (kolom 14)	Terug-betalings-verplichting ultimo verantwoor-dingsperiode (positief is terugbetalen) (kolom 18)
CDA	€ 39.006	€ 42.024	€ 0	€ 12.778	€ 22.240	€ 9.462
ChristenUnie	€ 22.488	€ 33.257	€ 0	€ 8.882	€ 11.589	€ 2.707
D66	€ 25.451	€ 24.883	€ - 2.254	€ 10.180	€ 29.938	€ 19.758
GroenLinks	€ 25.479	€ 31.570	€ 0	€ 7.583	€ 572	€ - 7.011
Partij van de Arbeid	€ 45.290	€ 69.470	€ - 844	€ 14.077	€ 2.553	€ - 11.523
PVV	€ 26.670	€ 21.435	€ 0	€ 11.479	€ 36.280	€ 24.801
SP	€ 26.811	€ 48.916	€ 0	€ 11.479	€ 6.614	€ - 4.864
Sterk Lokaal	€ 16.685	€ 32.260	€ 0	€ 6.284	€ 130	€ - 6.155
VVD	€ 47.297	€ 54.181	€ 0	€ 14.077	€ 10.633	€ - 3.442
50Plus	€ 12.103	€ 19.218	€ 0	€ 6.284	€ 12.371	€ 6.086
OPD	€ 1.081	€ 2.477	€ 0	€ 0	€ 1.868	€ 1.868
Totaal	**€ 288.361**	**€ 379.691**	**€ - 3.098**	**€ 103.104**	**€ 134.788**	**€ 31.684**

De bijdrage van de provincie Drenthe bestaat op grond van de verordening uit een vaste vergoeding, een variabele vergoeding en een (aanvullende) vergoeding voor fracties met maximaal twee leden. De verschillen tussen de daadwerkelijke besteding en de toegekende bijdrage worden verrekend met de reserve van de partij. De middelen in de reserve kunnen, indien noodzakelijk, in de toekomst worden aangewend. Het maximum van de reserve aan het einde van het kalenderjaar bedraagt voor iedere fractie 50% van de in het voorgaande jaar toegekende bijdrage door de provincie Drenthe, met dien verstande dat de reserve aan het einde van het laatste volle kalenderjaar van een zittingsperiode niet groter is dan 30% van de genoemde bijdrage.

Uit onze werkzaamheden is gebleken dat per 31 maart 2019 zes partijen de maximum reserve voor de fractieondersteuning overschrijden. Dit betreffen de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, PVV, 50 Plus en OPD. Het overschot in de reserve fractieondersteuning per 31 maart 2019 dient door de betreffende partijen te worden terugbetaald aan de provincie Drenthe.

2.2 Algemene bevindingen

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden hebben wij een aantal bevindingen geconstateerd die op meerdere fracties betrekking hebben. Deze hebben wij hieronder opgenomen:

2.2.1 Totstandkoming van de verantwoording fractievergoedingen

De fracties dienen de verantwoording fractievergoedingen op te stellen conform het voorgeschreven format. Deze verantwoordingen dienen te worden onderbouwd door middel van onder meer facturen en rekeningafschriften. De verschillende verantwoordingen en declaraties zijn vervolgens door de provincie Drenthe gecumuleerd tot één overzicht. Alle fracties hebben het voorgeschreven format gehanteerd. Tevens heeft iedere fractie een kostenoverzicht ingediend, waardoor de verantwoorde kosten zijn te herleiden naar de onderliggende facturen, declaraties en betalingen.

Wij adviseren de provincie Drenthe en de fracties echter wel om de inrichting van de (kostencategorieën in de) financiële administratie aan te laten sluiten op het format voor de verantwoording van de fractievergoedingen. Dit om te borgen dat de door de fracties gemaakte kosten uniform in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen worden verantwoord.

2.2.2 Vergoeding van kosten van fractiebijeenkomsten

Uit onze controle is gebleken dat niet in alle gevallen direct duidelijk is met welk doel kosten van fractiebijeenkomsten (bijvoorbeeld kosten van restaurants en cafés) worden gemaakt, welke fractiemedewerkers en/of Statenleden hierbij aanwezig zijn geweest en of deze kosten derhalve op basis van de verordening vergoeding Statenfracties 2015 ten laste van de fractievergoeding gebracht mogen worden. Uit navraag bij de fracties is gebleken dat deze kosten zijn gemaakt in het kader van vergaderingen/bijeenkomsten van de fracties en dat deze kosten om deze reden uit de fractievergoeding mogen worden bekostigd.

Wij adviseren de fracties om op de kostenopgaves of declaraties, die uit de fractievergoeding worden vergoed, duidelijk aan te geven wat het doel van de bijeenkomst is geweest.

2.2.3 Vergoeding van reis- en verblijfkosten

Uit onze controle is gebleken dat een deel van de verantwoorde kosten betrekking heeft op reis- en verblijfkosten. Op grond van artikel 2 lid d mogen reis- en verblijfkosten voor het bijwonen van Staten- en Commissievergaderingen, vergaderingen van het Presidium, excursies en werkbezoeken van Staten en Commissies, bijeenkomsten van het Interprovinciaal Overleg, et cetera voor Staten- en Commissieleden niet worden bekostigd uit de fractievergoeding. Uit de declaraties van de verschillende fracties is niet altijd eenduidig te herleiden in welk kader de kosten zijn gemaakt.

Wij adviseren de fracties om op de declaraties, die uit de fractievergoeding worden vergoed, duidelijk aan te geven wat het doel van de reis/het verblijf is geweest.

2.2.4 Declaraties van commissieleden, niet-zijnde Statenleden

Wij hebben geconstateerd dat door enkele fracties declaraties van commissieleden zijn verantwoord, niet-zijnde statenleden. Door de griffie is echter bevestigd dat deze commissieleden, niet-zijnde statenleden, hun declaraties ten laste van de fractievergoeding mogen brengen. Deze categorie medewerkers is echter niet expliciet opgenomen in de verordering vergoeding Statenfracties 2015. Wij adviseren de provincie Drenthe om voor deze categorie commissieleden expliciete richtlijnen op te nemen in de verordening.

2.2.5 Kosten voor aanschaf en gebruik van elektronica

Wij hebben geconstateerd dat door enkele fracties kosten worden verantwoord die betrekking hebben op de aanschaf van elektronica (bijvoorbeeld een laptop of een tablet). Op basis van de verordening vergoeding Statenfracties 2015 mogen deze kosten ten laste van de fractievergoeding worden gebracht. De verordening voorziet echter niet in richtlijnen voor de bewaring van deze elektronica door de fractie in geval van bijvoorbeeld uitdiensttreding. Tevens is uit ons onderzoek gebleken dat in de verordening zelf geen richtlijnen zijn opgenomen die nader ingaan op de gebruiksduur van elektronica en de vervanging hiervan. Wij adviseren de provincie Drenthe om in de verordening hier nadere richtlijnen over op te nemen.

2.2.6 Fooien en giften

Wij hebben geconstateerd dat door enkele fracties bij de declaratie van kosten van fractiebijeenkomsten op een externe locatie fooien zijn gegeven en verantwoord. In de verordering vergoeding Statenfracties 2015 zijn geen richtlijnen opgenomen met betrekking tot fooien. Wij adviseren de provincie Drenthe om voor deze categorie kosten expliciete richtlijnen op te nemen in de verordening.

2.3 Bevindingen per fractie

2.3.1 CDA

Ten aanzien van de verantwoording van het CDA hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel	Het CDA heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven geconstateerd die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen Statenfracties 2015.
Overige opmerkingen	Geen sprake van overige opmerkingen.

2.3.2 ChristenUnie

Ten aanzien van de verantwoording van de ChristenUnie hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel	De ChristenUnie heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven geconstateerd die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen Statenfracties 2015.
Overige opmerkingen	Geen sprake van overige opmerkingen.

2.3.3 D66

Ten aanzien van de verantwoording van D66 hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel	D66 heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen	Bij onze deelwaarneming hebben wij één bevinding geconstateerd: door de landelijke stichting van D66 zijn eind januari 2019 de salariskosten voor een fractiemedewerker van de Drentse fractie over het gehele eerste kwartaal van 2019 in rekening gebracht. De betreffende medewerker is echter op 15 januari 2019 uit dienst getreden. Door de landelijke stichting is naar aanleiding hiervan een nieuwe factuur opgesteld. Echter zijn beide facturen door de Drentse fractie van D66 in januari 2019 aan de landelijke stichting betaald. Als gevolg hiervan zijn de kosten in de financiële verantwoording voor een bedrag van € 2.254,49 te hoog verantwoord. Wij hebben begrepen dat dit bedrag in 2019 zal worden terugbetaald. Verder is deze bevinding gecorrigeerd in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen (kolom 8). Naast bovenstaande is geen sprake van overige uitgaven die niet in overeenstemming zijn met de verordening vergoeding Statenfracties 2015.
Overige opmerkingen	Geen sprake van overige opmerkingen.

2.3.4 GroenLinks

Ten aanzien van de verantwoording van GroenLinks hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel	GroenLinks heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven geconstateerd die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen Statenfracties 2015.
Overige opmerkingen	Geen sprake van overige opmerkingen.

2.3.5 OPD

Ten aanzien van de verantwoording van de OPD hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel	OPD heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven geconstateerd die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen Statenfracties 2015.
Overige opmerkingen	Wij hebben vastgesteld dat de storting van het evenredig deel van de reserve van de SP naar de OPD (als gevolg van afsplitsing van een statenlid) juist in de financiële verantwoording is verwerkt. Daarnaast dient, als gevolg van het feit dat de OPD geen zetel(s) heeft verkregen in Provinciale Staten vanaf april 2019, de volledige reservepositie ultimo maart 2019 terugbetaald te worden. Wij hebben vastgesteld dat deze terugbetaling in mei 2019 heeft plaatsgevonden.

2.3.6 PvdA

Ten aanzien van de verantwoording van de PvdA hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel	De PvdA heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen	Bij onze deelwaarneming hebben wij één bevinding geconstateerd: door de Drentse fractie van de PvdA is een bijeenkomst georganiseerd op een externe locatie. Door deze derde partij is een factuur aan de Drentse fractie van de PvdA toegestuurd voor enerzijds de kosten van catering en anderzijds de kosten van huur van een geluidsinstallatie en technische ondersteuning. De technische ondersteuning is door de derde partij tevens ingehuurd. Voor de kosten van de geluidsinstallatie en technische ondersteuning is echter door de Drentse fractie van de PvdA ook separaat een factuur ontvangen en betaald. Als gevolg hiervan zijn de kosten in de financiële verantwoording voor een bedrag van € 843,98 te hoog verantwoord. Wij hebben begrepen dat dit bedrag in 2019 zal worden terugbetaald. Verder is deze bevinding gecorrigeerd in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen (kolom 8). Naast bovenstaande is geen sprake van overige uitgaven die niet in overeenstemming zijn met de verordening vergoeding Statenfracties 2015.
Overige opmerkingen	Geen sprake van overige opmerkingen.

2.3.7 PVV

Ten aanzien van de verantwoording van de PVV hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel	De PVV heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven geconstateerd die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen Statenfracties 2015.
Overige opmerkingen	Geen sprake van overige opmerkingen.

2.3.8 SP

Ten aanzien van de verantwoording van de SP hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel	De SP heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven geconstateerd die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen Statenfracties 2015.
Overige opmerkingen	Wij hebben vastgesteld dat de storting van het evenredig deel van de reserve van de SP naar de OPD (als gevolg van afsplitsing van een statenlid) juist in de financiële verantwoording is verwerkt.

2.3.9 Sterk Lokaal

Ten aanzien van de verantwoording van Sterk Lokaal hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel	Sterk Lokaal heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven geconstateerd die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen Statenfracties 2015.
Overige opmerkingen	Geen sprake van overige opmerkingen.

2.3.10 VVD

Ten aanzien van de verantwoording van de VVD hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel	De VVD heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven geconstateerd die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen Statenfracties 2015.
Overige opmerkingen	Geen sprake van overige opmerkingen.

2.3.11 50Plus

Ten aanzien van de verantwoording van 50Plus hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel	50Plus heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet-onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven geconstateerd die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen Statenfracties 2015.
Overige opmerkingen	Geen sprake van overige opmerkingen.